



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

# Homenatge a totes les víctimes del terrorisme en complir-se el 25è aniversari de l'atemptat de l'Hiperacor

Palau del Parlament, 18 de juny de 2012

**La presentadora** (veu en off)

Senyores i senyors, la presidenta del Parlament de Catalunya.

**La presidenta**

President i membres de l'Associació Catalana de Víctimes d'Organitzacions Terroristes, delegada del govern, consellera de justícia, president Maragall, cardenal arquebisbe de Barcelona, vicepresident i membres de la mesa, diputades, diputats, digníssimes autoritats, senyores, senyors, amigues i amics, em plau donar-los la benvinguda a aquest acte de record i d'homenatge a totes les víctimes del terrorisme, acte que celebrem conjuntament amb l'Associació Catalana de Víctimes d'Organitzacions Terroristes amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de l'atemptat de l'Hiperacor.

Amb aquest acte volem fer costat a les víctimes, a les víctimes de la violència terrorista i als seus familiars, representats aquí per l'Associació Catalana, entitat que des de l'any 2003 vetlla amb encert i amb tenacitat per l'assistència i pel suport a les víctimes del terrorisme i els seus entorns familiars. L'Associació Catalana manté alta l'exigència que no oblidem les víctimes. Actua contra la indiferència i l'amnèsia perquè ni mirem a una altra banda ni siguem insensibles al dolor causat i al mal infligit. Tingueu clar en aquest sentit que els qui formeu part de l'Associació Catalana no sou incòmodes, sinó que la vostra veu alçada resulta imprescindible. Una societat amb consciència no us pot abandonar. Ha d'agrair-vos que reaccioneu si la vida quotidiana, amb els seus impulsos i amb les seves prioritats, es fixa altres horitzons.



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

En un acte d'homenatge a les víctimes, la presència i la veu de dones i d'homes que han sofert en primera persona, o molt directament, les urpes del terrorisme esdevenen fonamentals. A elles donarem seguidament la paraula després d'aquesta salutació de benvinguda.

Moltes gràcies.

### **La presentadora**

Donem pas a les intervencions de víctimes i de familiars de víctimes del terrorisme. En primer lloc té la paraula el senyor Santos Santamaria.

### **Santos Santamaria**

Autoritats, diputats, companys, gràcies per la vostra presència. Vull dir només quatre paraules, perquè no és moment d'estendre's gaire.

Aquest lloc en què ens trobem avui no deixa de ser la contraprestació del que pretenen les organitzacions terroristes. És a dir, aquí, el que tractem, el que vostès tracten cada dia, és d'arribar a acords i comprensió a través de la paraula i el diàleg. Ells el que pretenen és obtenir a través de la violència el que no poden aconseguir a través del diàleg i de les urnes.

Aquest acte, no fa gaires anys, no en fa gaires, era absolutament impensable, perquè encara no hi havia prou consciència pública per entendre que els nostres morts no els podíem enterrar per la porta del darrere. Avui, afortunadament, tot això ha canviat.

Hi ha un tema de què m'agradaria parlar aquí davant de vostès, que són els representants de la nostra societat. M'agradaria fer-lo entendre a la societat en general. Les víctimes del terrorisme, el que es coneix com les «víctimes del terrorisme», nosaltres sabem que simplement són un efecte col·lateral. Nosaltres sabem que som simplement l'instrument, l'instrument que fa servir el terrorista per obtenir el que no pot obtenir d'una altra manera. És a dir, les autèntiques víctimes són vostès, és la societat, que el terrorista o les organitzacions terroristes intenten sotmetre, d'alguna manera, atemptant contra nosaltres, les víctimes. És a dir, aquí



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

sempre poso el símil del veí del cinquè. El que fa aquesta gent és matar el veí del sisè perquè el veí del cinquè els vengui el pis molt més barat. El veí del sisè no en té cap culpa, i el que està amenaçat en realitat és el del cinquè. Vostès són els del cinquè. L'autèntica víctima és la societat, de què pretenen aconseguir el que d'altra manera no poden aconseguir. Vostès són els representants d'aquesta societat. És la seva responsabilitat també que la societat ho acabi d'entendre. Si no, no haurem après res d'aquesta situació, i malauradament es podrà eternitzar, i malauradament es podrà tornar a repetir.

Demà commemorarem l'atemptat de l'Hipercor. No fa gaires dies vam recordar l'atemptat de Vic, i cada poc temps ens veiem obligats a recordar algun tipus d'atemptat a la nostra terra. No ens oblidem –que hi ha molta gent que això o no ho sap o ho ha oblidat– que Catalunya és la part d'Espanya que té més morts i més atemptats amb resultat de morts civils. Fins a l'atemptat de l'11-M això era així.

A l'Hipercor hi van morir vint-i-una persones. Moltes van quedar ferides, moltes més amb seqüeles. Una barbaritat. Hi van morir nens. A Vic hi van morir nens, i n'han continuat morint en altres atemptats. Això no ho podem permetre. Que la nostra societat accepti que facin servir aquests instruments per obtenir el que sembla que ara intenten aconseguir és inadmissible. És la vostra responsabilitat; és la seva responsabilitat.

Moltes gràcies per la seva paciència.

### **La presentadora**

Seguidament intervindrà la senyora Mari Carmen Pérez.

### **María del Carmen Pérez**

Bona tarda. Em dic Mari Carmen Pérez Buj. Mai no vaig pensar que tindria l'honor de dirigir-me a persones tan importants com vostès i en un marc tan impressionant per a mi. Per desgràcia, i voldria que se m'entengués bé, sóc aquí agraint que em donin aquesta oportunitat de dir unes paraules, paraules que expliquen quina és la raó que..., introdueix en el col·lectiu de víctimes del terrorisme, els membres del qual considero com la meva família.



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Jo era una dona treballadora i amb una vida senzilla. L'any 1992 estava a l'atur, i un dia, quan acudia a l'oficina de l'Inem, al que ara és el Servei d'Ocupació de Catalunya, va esclatar un artefacte explosiu, pel qual encara tinc massa malsons diaris. La banda terrorista Terra Lliure havia decidit que amb aquesta explosió les seves pretensions polítiques es podien aplanar, i em van tocar a mi.

Jo era una persona feliç, si bé em trobava sense ocupació. Era un època molt dura, com la d'ara. La meva família m'omplia plenament. Gaudia dels meus fills i m'agradava molt ballar amb el meu marit. Ara no ballo perquè em va quedar la mà malament i em fa molta vergonya. Tampoc puc acaronar els meus quatre néts com m'agradaria. No he pogut tornar a treballar. Segueixo tenint sobresalts a la nit. Vaig pel carrer amb molta por, i tinc pànic quan estic en aglomeracions de gent. Prenc antidepressius i herbes per poder dormir perquè no vull prendre més pastilles. Encara tinc la pressió descompensada, molt descompensada, i estic en tractament des de fa vint anys.

Però saben que és el pitjor de tot? Que en el judici, els terroristes, als quals donava suport algun membre d'un partit polític amb representació en aquest Parlament, ells, terroristes, em miraven i em deien que jo havia d'estar orgullosa perquè el meu dolor era el bé de Catalunya. No es poden ni imaginar el mal sentiment d'aquell moment. Encara tremolo. Fins i tot, ploro quan hi penso. Quines ments més mesquines i criminals.

Sóc molt tímida i discreta, i si he acceptat parlar avui aquí és perquè el motiu de la convocatòria bé ho mereix. Avui no puc negar-me a donar veu en el reconeixement i homenatge a totes les víctimes del terrorisme. No només perquè ho faria també com a ciutadana, sinó perquè és gràcies a tot el suport que les víctimes del terrorisme m'han donat, amb advocats, psicòlegs i tramitadors als quals jo mai no hauria pogut accedir..., sinó pel suport, ànim i afecte.

Sóc en el col·lectiu des de fa vint anys, i, evidentment, des que ens vam constituir com l'associació catalana independent de l'OVT, fa nou anys, els puc assegurar que no he trobat en la meva vida un col·lectiu tan solidari i unit com aquest. L'Associació Catalana de Víctimes d'Organitzacions Terroristes du a terme una tasca extraordinària, i és de justícia que jo ho remarqui, perquè estic molt agraïda per tot el que han fet per mi i per tots els membres d'aquest col·lectiu que jo ja considero la meva segona família. La meva millor aportació a l'acte de reconeixement i



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

homenatge a totes les víctimes del terrorisme no podia ser una altra que la manifestació d'aquest profund agraïment.

Moltes gràcies.

### **La presentadora**

Té ara la paraula la senyora Rosa María Peláez.

### **Rosa María Peláez**

Hola, buenas tardes. Me llamo Rosa María Peláez. Soy víctima del atentado del Hipercor. Antes de seguir, quería darles las gracias por darnos esta oportunidad. También gracias a la asociación de víctimas del terrorismo de Cataluña; gracias al presidente, a David, a las psicólogas, a los abogados tan buenos que tenemos. Gracias a ellos vamos tirando para adelante.

Dicho esto, quería explicarles un poco mi trauma del Hipercor. Han pasado muchos años, y la película sigue ahí, porque no se va tan fácilmente. Hay que seguir adelante porque tenemos hijos, y por bien nuestro tenemos que seguir adelante.

Bajamos a comprar como cada viernes, y había gente y policía en la puerta, y preguntamos: «¿Qué es lo que hay?» Y nos dijeron: «No pasa nada, ustedes para adelante.» Pasamos para adelante, bajamos a la carnicería. Conocía a una chica, nos saludamos, y al dar la vuelta, no sé, una explosión, pero una explosión muy rara, muy seca. De repente vi a la chica quemarse como una antorcha. La gente se quemaba como una antorcha. Es una película que no es para recordarla. Mi marido nos cogió a mi hijo y a mí. Pudimos salir como pudimos, arrastrándonos por el suelo. No podíamos hablar, porque la boca se nos llenaba como de arenilla, como de polvo. Yo cogí a la chica que tenía amistad con ella y se me quedaba la carne pegada en los brazos. Mi marido, como pudo..., arrastrándonos por los suelos, porque el techo se nos caía encima. Subimos las escaleras, y al final, como un túnel que no llegaba nunca, vimos una luz. Y ahí sí que ya no recuerdo nada más.

Estuvimos muy abandonados por la sociedad. Muchísimo. Por los políticos también. Espero que ahora nos puedan dar fuerza y nos ayuden. Porque yo me pregunto...



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Nosotros les hacemos falta. Ustedes nos ayudan, pero a ustedes también les hacemos falta, la sociedad.

Muchísimas gracias.

### **La presentadora**

En nom de l'Associació Catalana de Víctimes d'Organitzacions Terroristes ens dirigirà unes paraules el seu president, el senyor José Vargas Rincón.

### **José Vargas**

Molt honorable presidenta del Parlament, honorable consellera, delegada del gobierno, arquebisbe de Barcelona, molt honorable expresident Maragall, diputats, altres autoritats, amics i amigues, bona tarda a tothom.

Com a formal representant de les víctimes del terrorisme a Catalunya, abans de tot, i en el seu nom, vull agrair a aquesta institució que solemnitzem en aquest marc l'acte de record i homenatge a totes les víctimes del terrorisme.

Com tots sabem, la data no és casual. Ha estat escollida perquè demà es compleix el vint-i-cinquè aniversari de l'acte terrorista comès al centre comercial Hipercor.

«En el futuro no van a lamentarse tanto de los crímenes de los perversos como del estremecedor silencio de los bondadosos.» Esta frase que he utilizado varias veces en otras ocasiones no es mía. Es de Martin Luther King, y la pronunció en referencia a aquellos miembros de su generación que permanecían acomodados e impasibles frente a la discriminación racial.

La sociedad nunca ha dado la espalda a aquellos que somos alcanzados por la barbarie terrorista, y desde hace unos años, aunque con excepciones, sus representantes públicos han sabido gestionar ese apoyo social. Prueba de ello es este mismo acto de homenaje. Pero también quiero reconocer la sensibilidad de la mayoría de grupos políticos representados en este Parlament, que nos atienden con la mayor generosidad cuando acudimos a ellos.



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Ha pasado mucho tiempo desde el acto terrorista en Hipercor, pero no tanto de los atentados de Afganistán. En la Associació Catalana de Víctimes d'Organitzacions Terroristes atendemos a víctimas que lo son desde antes del 19 de junio de 1987 y, desgraciadamente, a otras muy recientes, como son las que acabo de referir. Creo que como colectivo somos una necesidad social, pues lo hemos demostrado, y las personas que tienen la desgracia de pertenecer a nuestra asociación así lo sienten.

No se entendería que en este acto de recuerdo y homenaje que se brinda desde aquí a todas las víctimas del terrorismo yo no aprovechara la ocasión para reivindicar ante todos ustedes que, a diferencia de otros colectivos de víctimas de delitos o desgracias, que merecen todo nuestro apoyo y respeto y con los que hemos colaborado en muchas ocasiones, por motivos científicos que sería muy extenso desarrollar en este momento, y ahí están los psicólogos para justificarlo, las víctimas del terrorismo sufrimos de una manera más intensa nuestra desgracia.

Digo esto porque todos estamos asistiendo al fin de una de las bandas terroristas que más daño ha hecho en esta tierra en los últimos años y que hoy por hoy está prácticamente agotada gracias a la excelente labor de los miembros de los cuerpos y fuerzas de seguridad del estado.

La forma con la que se está tratando este final diariamente y por parte de algunos medios de comunicación está siendo muy dolorosa para todos nosotros. No tenemos legitimidad para participar en la toma de las decisiones políticas que acompañen este final, pero les puedo asegurar que no es fácil verse obligado a recordar a diario el momento individual que a cada uno de nosotros nos rompió la vida. Entendemos que las vías políticas de solución de conflictos son algo que nos supera, pero les pido que se pongan por un momento en nuestro lugar e intenten imaginar lo desgarrador que puede llegar a ser que, tras el dolor de las consecuencias del acto terrorista –pérdida de seres queridos, lesiones vitalicias, secuestros..., seguido de la detención de los autores y los juicios, en los que se vive el desprecio y la amenaza por parte de los autores y sus acompañantes, y la consecución final de las condenas gracias a la labor de nuestros excelentes abogados, catalanes que son en esta materia una referencia mundial, y se lo puedo asegurar. Cuando ya por fin el alma descansa al lograr encerrar al que mató a nuestro ser querido, al que por desgracia no es posible recuperar, presenciamos como ahora se están proponiendo atenciones penitenciarias y se están divulgando mediáticamente de una forma que podemos calificar de circense. Detrás de cada declaración y cada exhibición hay lágrimas, muchas lágrimas, que nos demuestran



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

que lo peor del ser humano está siempre por aparecer. Autores, cómplices, jaleadores, el estremecedor silencio de los bondadosos, la burla a la justicia con el incumplimiento de las condenas, la comparación de partes y, al final, el latrocinio y la obscenidad de los que medran de ello.

Con todo lo dicho, y con toda humildad, espero haber sabido transmitirles nuestro agradecimiento por el acto, su presencia y su sensibilidad. Confío haber sabido explicar la necesidad de nuestra existencia como asociación y, por encima de todo, que los que hemos venido hoy aquí a participar en el homenaje lo estamos pasando muy mal.

Muchas gracias.

### **La presentadora**

Clou els parlaments la molt honorable senyora Núria de Gispert, presidenta del Parlament de Catalunya.

### **La presidenta**

Senyores, senyors, president de l'associació, Santos, Mari Carmen, Rosa María, en nom de tots els parlamentaris d'aquesta casa, moltes, moltíssimes, gràcies per la manera d'explicar les vostres vivències. Per si hi havia cap dubte, estem amb vosaltres.

L'acte que ens ha convocat aquesta tarda per impuls de l'Associació Catalana és un acte solemne i emotiu de dignitat i de record de totes les víctimes de grups terroristes, siguin quins siguin la seva identitat i els seus objectius. És un acte que fem amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de l'atemptat de l'Hipercor. Ha passat ja un quart de segle d'aquells fets tan rebutjables i criminals que mantindrem sempre en la memòria.

Aquest homenatge a les víctimes el celebrem al Parlament, i entenc que no hi ha lloc millor per fer-lo que aquest recinte. En Santos s'hi referia en la seva intervenció: aquest és el lloc de la paraula. I fa molts –molts– anys, tres-cents anys, va ser un lloc on hi havia un arsenal d'armes. I hem convertit aquest palau



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

en la seu del legislatiu català i en el lloc de la paraula. Aquest Parlament, per vocació i per mandat estatutari, representa el poble de Catalunya, un poble que aspira a viure en pau, que no renuncia a la convivència, que no vol en definitiva reviuire aquelles pàgines tan agres i recents del nostre passat col·lectiu, quan les notícies d'atemptats terroristes sovintejaven als diaris i trasbalsaven les famílies i la societat.

En aquest entorn, i amb tota la solemnitat possible, expressem amb rotunditat el nostre activisme democràtic pels valors humans i de pau i contra qualsevol manifestació d'intolerància, i ressaltem la vinculació sòlida, que volem reforçar encara més, entre autogovern, llibertat, democràcia i pau.

Víctimes i familiars de víctimes, avui personificades en les tres persones que ens heu parlat, aquí, al palau del Parlament, en nom de tots els ciutadans de Catalunya, us expresso l'escalf, la consideració i el respecte davant les absències de les persones estimades que ja no són entre nosaltres i davant les presències de les seqüeles, visibles i invisibles, i les ferides obertes que no acaben de cicatritzar, que sofriu dia rere dia, a les quals no pot ser insensible una societat democràtica que tingui cura de les persones que hi viuen.

Sovint parlem de les persones que viuen en la intempèrie. També les víctimes han estat històricament deixades al marge. Algun de vosaltres ho ha esmentat. Passats els moments inicials i fugaços en els quals, amb motiu dels atemptats en què es veieren implicades, els seus noms i cognoms malauradament van sortir a la palestra, sovint van ser oblidades.

Lluny de deixar viure el dolor en solitud, hem de compartir-lo, intentar comprendre'l, mirar d'empatitzar amb les persones que han pagat un preu molt alt i summament injust. La història no es pot refer, malauradament, però ens ha de permetre escriure un futur de convivència, de respecte, de pau profunda, amb totes les lletres, lliure del terrorisme, i hi necessitem tenir ben presents la veu i el testimoni de les víctimes.

Recordar i honorar les víctimes del terrorisme no és un ritual mancat de sentit i de força. Al contrari. Al davant no hi tenim una estadística freda, impersonal, sinó experiències personals i familiars ben doloroses de dol, de privació i de pèrdua. Els testimonis que avui hem sentit molt atentament i amb emoció ens ho il·lustren amb claredat i contundència. Gràcies de nou pel vostre testimoni.



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Més enllà dels fets lamentables que van fer irrompre el terror en la nostra vida quotidiana, entre els quals destaca l'atemptat de l'Hipercor, demà en farà vint-i-cinc anys, recordem i honorem ciutadans i ciutadanes de Catalunya, amb els seus projectes i amb les seves trajectòries vitals, amb les seves esperances i els seus neguits, que van sofrir en les seves carns o en les de persones estimades la petjada salvatge del terrorisme.

A totes les víctimes de la violència terrorista i a les seves famílies els dediquem l'acte d'homenatge d'avui, que és també un acte d'afirmació de la nostra voluntat de conviure i de proclamació que no hi ha espai per als qui, de paraula o d'obra, neguin la democràcia, la dignitat de les persones i dels pobles i la vida. Sota cap concepte resulten acceptables el terror, el terrorisme, les polítiques de l'odi. Cap utopia ni justifica la violència ni pot legitimar mai tanta sang innocent vessada, tants projectes vitals alterats, tantes famílies impactades.

Davant les víctimes del terrorisme i els seus familiars, refermem el nostre compromís amb tot el que signifiqui o comporti concòrdia, construcció, diàleg i entesa. I ho fem amb la serenor i la contundència que la dignitat de les víctimes ens imposa, sabent a més que no podem oblidar-les. Tindrem sempre present la vostra veu i no perdrem la vostra memòria.

Permetin-me un missatge final de fortalesa cívica, de perseverança, de superioritat moral: contra els qui voldrien condicionar-nos o sotsobrar-nos, l'agenda de la democràcia tira endavant, perquè la determinació de les dones i dels homes que volem viure en democràcia és i serà invencible.

Moltes gràcies a totes i a tots, i moltes gràcies molt especialment a les tres persones que ens han explicat la seva vivència.

### **La presentadora**

Donarem per acabat aquest acte d'homenatge amb la interpretació musical de 'Dido's lament (when I am laid in earth)', 'El lament de Dido (quan jugui a la terra)', de l'òpera 'Dido i Enees', de Henry Purcell, a càrrec de la soprano Maria Camps i amb l'acompanyament al violoncel de Pau Marquès.



**PARLAMENT DE CATALUNYA**

**Núria de Gispert i Català**  
Presidenta